

Advokatfirmaet
energi & miljø

Juridiske nyheder på spildevandsområdet

Morgenmøde den 23. februar 2023

Program

Omtrentlig tidsplan

- 09.30 – 09.35 Velkomst
- 09.35 – 10.15 Omkostningsbekendtgørelsen og bekendtgørelsens betydning for realisering af lokal- og spildevandsplaner
- 10.15 – 10.30 PAUSE
- 10.30 – 11.10 Tilslutningsbidrag – fokus på landzonereglerne
- 11.10 – 11.35 Status på ny regulering af vandsektoren og ny ØR-bekendtgørelse
- 11.35 – 11.50 Øvrige nyheder
- 11.50 – 12.00 Spørgsmål og tak for i dag

Omkostningsbekendtgørelsen

De grundlæggende begreber

Omkostningsbekendtgørelsen

Omfang

- Bekendtgørelsen angår takstfinansiering af
  1. Spildevandsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til spildevandsselskabets håndtering af tag- og overfladevand.
  2. Spildevandsselskabers omkostninger til aftaler med andre parter om etablering eller drift af spildevandsanlæg eller andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand
- Reglerne vedrører overordnet, hvilke omkostninger spildevandsselskaber lovligt kan takstfinansiere i forbindelse med projekter i henhold til betalingsloven, dvs., hvilke omkostninger selskabet må indregne i bidragene efter lovens § 1, stk. 4.

Omkostningsbekendtgørelsen

Formål

- Omkostningsbekendtgørelsen indeholder overordnet fire elementer eller krav:
  - Serviceniveau: Serviceniveauet for klimatilpasningsprojekter skal følge reglerne for fastsættelse af serviceniveau serviceniveaubekendtgørelsen.
  - Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet: Selskabet skal for projekter omfattet af dette krav dokumentere, at løsninger er omkostningseffektive for selskabet og dermed forbrugerne.
  - Aftale: Selskabet skal for projekter omfattet af dette krav indgå en skriftlig aftale, som indeholder bestemte punkter, med andre parter.
  - Omkostningsfordeling: Omkostningerne for projekter omfattet af dette krav skal fordeles mellem selskab og andre parter efter nytte.

Omkostningsbekendtgørelsen

Formål

Krav om:	Service-niveau	Omkostnings-fordeling	Aftale	Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet
Projekter omfattet af kapitel 2 - Klimatilpasningsprojekter:				
Der hæver det faktiske serviceniveau	X			X
Ny kloakering for tag- og overfladevand	X			X
Der reducerer skadesomkostninger fra tag- og overfladevand	X			X
Projekter omfattet af kapitel 3 - Projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt:				
Type 1: Med nytte for andre parter		X	X	X
Type 2: Med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsning		X	X	X
Type 3: I vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund		X	X	X
Projekter ikke omfattet af <i>hverken</i> kapitel 2 <i>eller</i> kapitel 3:				
Ikke omfattet af omkostningsbekendtgørelsens regler				

Omkostningsbekendtgørelsen

Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

- Spildevandsselskaber skal dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af et serviceniveau, som selskabet er forpligtet til at nå. Dokumentationen skal opfylde kravene i omkostningsbekendtgørelsens bilag 1.
- Det følger af hvile i sig selv-princippet, som er lovfæstet i betalingslovens § 1, stk. 4, at spildevandsselskaber kun må betale nødvendige omkostninger til at løse deres opgaver, og således har en generel pligt til sørge for, at de løses selskabsøkonomisk omkostningseffektivt. Formålet med dokumentationskravet er at understøtte den generelle pligt, der har til formål at sikre forbrugerbeskyttelsen. Kravet er en videreudvikling af kravet om dokumentation for omkostningseffektivitet i medfinansieringsreglerne, og skal bl.a. også understøtte en hensigtsmæssig fordeling mellem skattefinansiering og takstfinansiering, herunder sikre overholdelse af grundlovens § 43. Det er særligt vigtigt for projekter, hvor andre parter af forskellige årsager kan have en interesse i valg af løsning, anlæggets kapacitet, serviceniveau, projektets sammenhæng med øvrig planlægning, infrastruktur, byrum etc.

Omkostningsbekendtgørelsen

Omkostninger til klimatilpasning

- Spildevandsselskabet kan kun indregne udgifter til **nykloakering** eller til **forhøjelse af det faktiske serviceniveau** i forhold til håndtering af tag- og overfladevand, som er nødvendige for at opnå det serviceniveau, som selskabet er forpligtet til at opfylde.
- Spildevandsselskabet skal dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af serviceniveauet.
- Supplerende tiltag: Snæver adgang til at finansiere supplerende tiltag, der har til formål at reducere skadesomkostningerne fra tag- og overfladevand, som spildevandsselskabet har ansvar for at håndtere, uden at øge serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand for området generelt

Omkostningsbekendtgørelsen

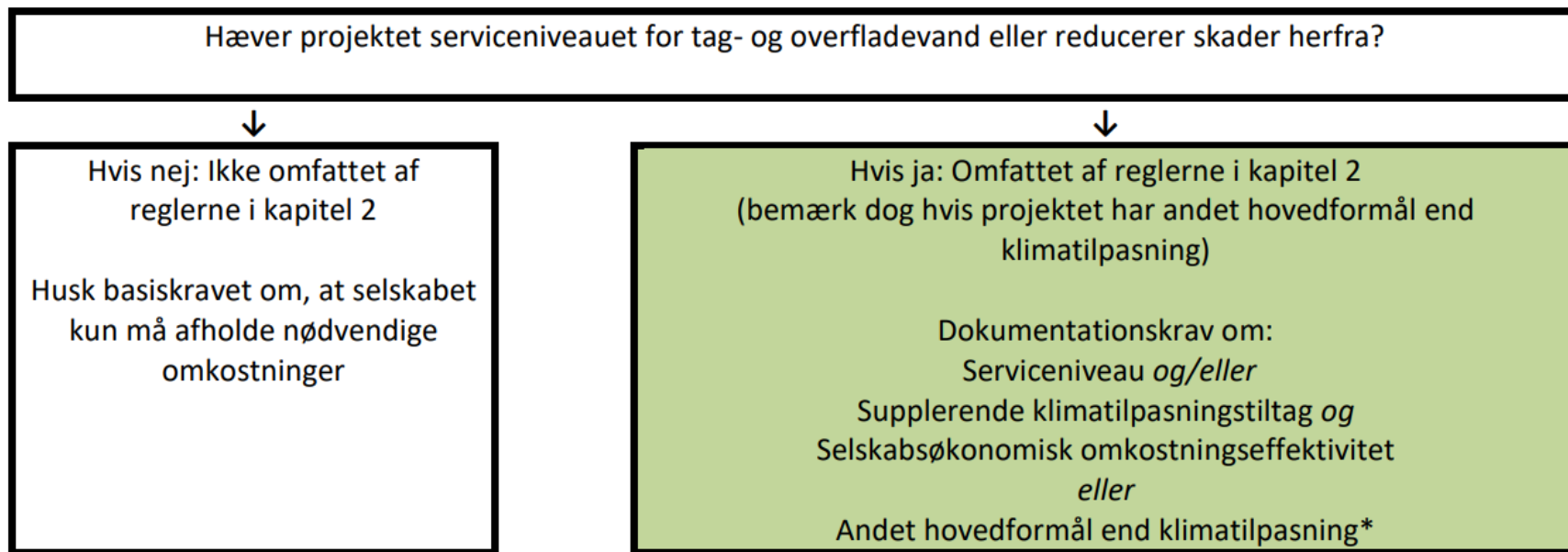
Omkostninger til klimatilpasning

- Projekter, der ikke er omfattet (ikke klimatilpasning):
  - Projekter, som har en *afledt effekt* i form af forhøjelse af serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand eller reduktion skadesomkostninger fra tag- og overfladevand, men hvis hovedformål er at leve op til et andet statsligt eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt mål.
  - EX fra vejledningen: ... *et projekt, hvor en del af regnvandet afkobles fra et fælleskloakeret område via et separeringsprojekt med det hovedformål at reducere overløb fra fælleskloakken ned til et mål fastsat i den kommunale spildevandsplan. Sådan et projekt kan have en afledt klimatilpasningseffekt, idet de resterende ejendomme tilsluttet fælleskloakken efter afkoblingen kan opleve færre oversvømmelser og dermed forhøjet serviceniveau.*

Omkostningsbekendtgørelsen

Omkostninger til klimatilpasning

- Procesdiagram fra Energistyrelsens vejledning:

Omkostningsbekendtgørelsen

Projekter med andre parter

- Projekter med andre parter:
  1. Projekter om etablering eller drift af anlæg, som *både har nytte for selskabet og en eller flere andre parter*, uanset om anlægget ejes af helt eller delvist af selskabet eller den eller de andre parter.
  2. Projekter på grundlag af aftaler, hvor selskabet mod betaling forpligter sig til at *etablere og opretholde et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand* end det, selskabet er forpligtet til, eller at *selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver*.
  3. *Projekter i vandløb*, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, og projekter om etablering eller anvendelse af *åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund*, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, uanset om anlægget ejes helt eller delvist af selskabet, eller det ejes af andre

Omkostningsbekendtgørelsen

Projekter med andre parter

- Indholds krav til klimatilpasningsaftaler fra Energistyrelsens vejledning

Skabelon for skriftlig aftale

Aftalen mellem spildevandsforsyningsselskabet og de relevante parter skal være skriftlig og *som minimum* indeholde følgende aftaleelementer 1-9 (for elementerne 4, 5 og 6 dog kun det/de relevante):

1. Projektets formål m.v.

- 1.1 Projektets formål
- 1.2 Beskrivelse af de tiltag, det indebærer
- 1.3 Forventet levetid
- 1.4 Serviceniveau

2. Parternes varetagelse af etablering, drift m.v.

- 2.1 I hvilken udstrækning udførelse og drift, herunder vedligeholdelse, varetages af de enkelte parter

3. Sikring af anlæggets funktion m.v.

- 3.1 Ansvar for sikring og bevarelse af anlæggets hydrauliske funktion inden for anlæggets forventede levetid
- 3.2 Eventuelle øvrige forudsætninger for effektiv drift af anlægget, f.eks. sikring af adgangsmuligheder, eksterne til- eller aføbsfunktioner m.v., inden for anlægget forventede levetid

4. Fordeling af omkostninger mellem parterne - *kun hvis projekttype 1*

(Projekttype 1 kan samtidig være projekttype 2)

- 4.1 Hvilke omkostningsposter der betales af det eller de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som deltager i aftalen
- 4.2 Hvilke omkostningsposter der betales af andre parter

5. Meromkostninger afholdt af andre parter - *kun hvis projekttype 2*

(Projekttype 2 kan samtidig være projekttype 1)

- 5.1 Specifikation af meromkostningerne, som den eller de andre parter skal betale til spildevandsforsyningsselskabet

6. Evt. betaling fra selskabet til andre parter - *kun hvis projekttype 3*

(Projekttype 3 kan ikke samtidig være projekttype 1 og/eller projekttype 2)

- 6.1 størrelse af en eventuel betaling fra spildevandsforsyningsselskabet til andre parter

7. Fordeling af risiko

- 7.1 Fordeling af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser af projektet

8. Opsigelse af aftalen

- 8.1 Spildevandsforsyningsselskabets og andre parters adgang til opsigelse af aftalen, herunder: at spildevandsforsyningsselskabet kan opsiges aftalen, hvis Forsyningssekretariatet meddeler, at betingelserne for, at spildevandsforsyningsselskabet kan afholde omkostninger til opfyldelse af aftalen, ikke er opfyldt

9. Ophør af projektet

- 9.1 Hvad der skal ske ved ophør af projektet

Omkostningsbekendtgørelsen

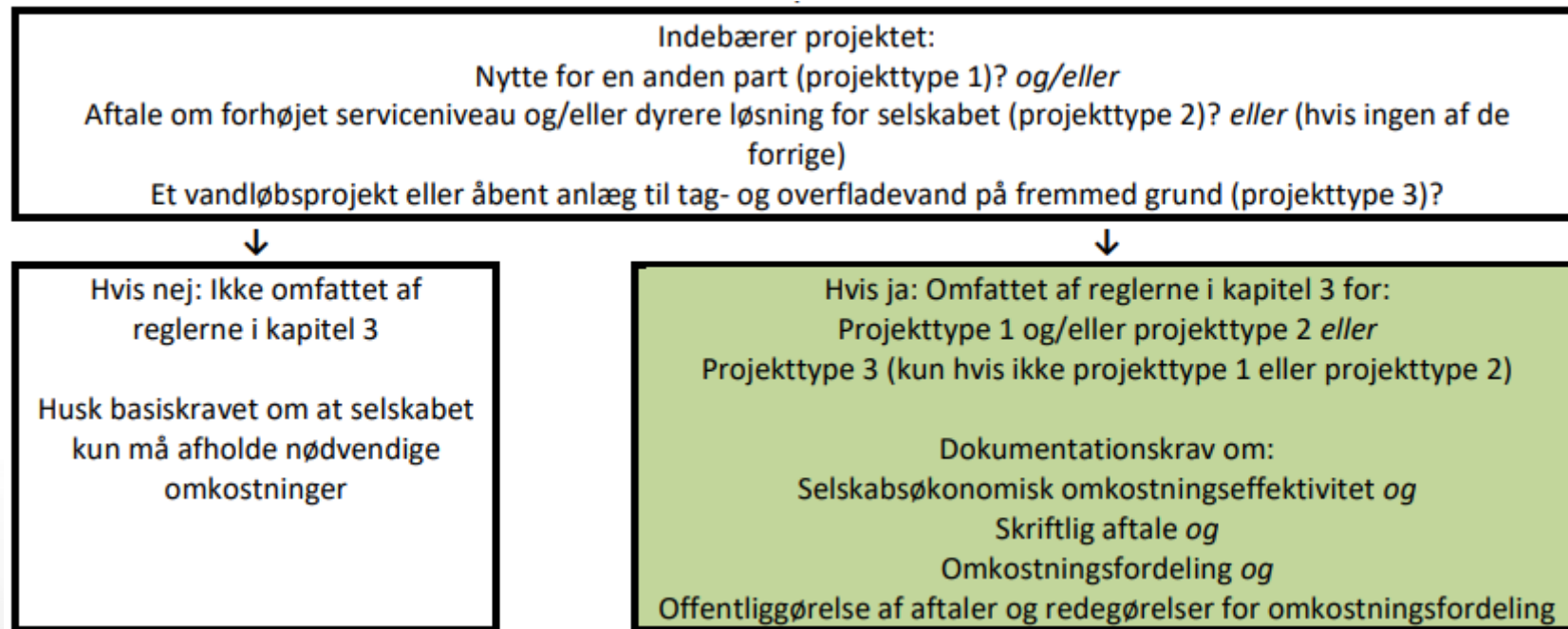
Projekter med andre parter

- Omkostningsfordelingen for *projekter med flere parter* skal baseres på, hvilken nytte de enkelte parter har af projektet.
  - Redegørelse for omkostningsfordelingen, som specificerer, hvilke dele af projektet der kun har nytte for en enkelt part og hvilke dele der har fælles nytte, og begrundet omkostningsfordelingen for de dele, der har fælles nytte.
- For *projekter med højere serviceniveau, end selskabet er ansvarlig for*, skal meromkostningerne beregnes i forhold til de omkostninger, som i øvrigt ville have været nødvendige for at løse spildevandsselskabets opgaver (til serviceniveau).
- For *projekter i vandløb og på privat grund* skal der udarbejdes en redegørelse for, at den eller de andre parter ikke har nytte af projektet. Hvis der aftales en betaling fra et spildevandsselskab til en anden part, skal der udarbejdes en begrundelse.
- Fordelingen af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser skal følge samme principper, og der skal udarbejdes en begrundelse for fordelingen.

Omkostningsbekendtgørelsen

Projekter med andre parter

- Procesdiagram fra Energistyrelsens vejledning:

Omkostningsbekendtgørelsen

Tilsyn

- Forsyningssekretariatet er tilsynsmyndighed
- For projekter, hvor spildevandsselskabet søger om tillæg, sker Forsyningssekretariatets kontrol med overholdelsen af reglerne i forbindelse med behandling af ansøgning om tillæg og i givet fald forhåndsgodkendelse.
- For projekter, hvor spildevandsselskabet ikke søger om tillæg, fører Forsyningssekretariatet udelukkende tilsyn med reglerne om fælles anlæg.
  - Samarbejdsaftalen om det fælles projekt sendes til Forsyningssekretariatet, inden anlæggelsen af det pågældende projekt påbegyndes

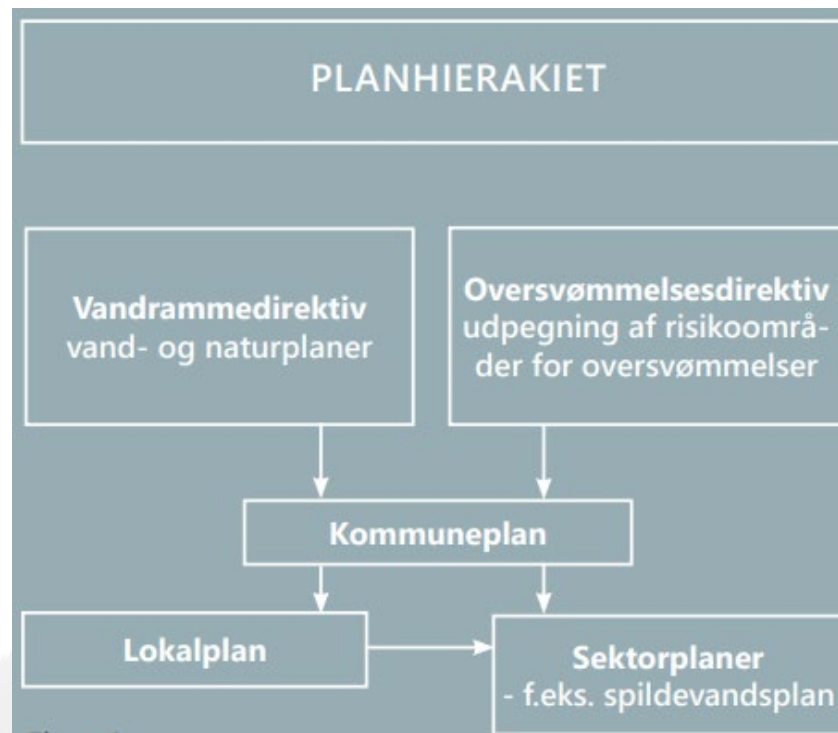
Kommunernes planlægning

...og omkostningsbekendtgørelsen

Kommunernes planlægning

Planhierarkiet

Figur 1.
Planhierarkiet for lovgivningen vedr. oversvømmelse og erosion.

Kommunernes planlægning

Planloven – lokalplankataloget

- I en lokalplan kan der optages bestemmelser om, jf. planlovens § 15, stk. 2:
  - ”2) områdets **anvendelse**, herunder om at nærmere angivne arealer forbeholdes til offentlige formål, [...]
  - 4) **vej- og stiforhold** og andre forhold af færdselsmæssig betydning, herunder om adgangsforholdene til færdselsarealer og med henblik på adskillelse af trafikarterne,
  - 5) beliggenhed af **spor- og ledningsanlæg**, herunder til elforsyning,
  - 10) udformning, anvendelse og vedligeholdelse af **ubebyggede arealer**, [...]
  - 12) tilvejebringelse af eller tilslutning til **fællesanlæg** i eller uden for det af planen omfattede område som betingelse for ibrugtagning af **ny bebyggelse**, [...]
  - 18) etablering af **afværgeforanstaltninger** til sikring mod **oversvømmelse** eller **erosion** i områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, som betingelse for ibrugtagning af det, som skal sikres mod oversvømmelse,
  - 19) **friholdelse** af et område for **ny bebyggelse**, når en bebyggelse kan blive udsat for sammenstyrtning, **oversvømmelse** eller anden skade, der kan medføre fare for brugernes liv, helbred eller ejendom, [...]
  - 28) installation af anlæg til **opsamling af regnvand** fra tage til brug for wc-skyl og tøjvask i maskine som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.”

Kommunernes planlægning

Klimatilpasning som et sagligt, planlægningsmæssigt hensyn

- Klimatilpasning som planlægningsmæssig begrundelse
  - Ved ændringen af planloven, der trådte i kraft 1. juli 2012, blev klimatilpasning indført som et sagligt, planlægningsmæssigt hensyn.
  - Muliggør fx anlæg som:
    - afvandingsgrøfter,
    - fællesanlæg (fx bassinanlæg),
    - skybrudsveje,
    - anlæg til "vandopmagasinering".

Kommunernes planlægning

Retligt grundlag – spildevandsplanen

- Miljøbeskyttelseslovens § 32
  - Krav om udarbejdelse af spildevandsplan
- Spildevandsbekendtgørelsens § 5 – Indholdskravene til spildevandsplanen
  - Blandt andet: Angivelse af offentlige og fællesprivate spildevandsanlæg i kloakopland
- Spildevandsbekendtgørelsens § 6 – nye indholdskrav om serviceniveau

Kommunernes planlægning

Spildevandsplanlægning – adskillelse af myndighed og drift

- I forbindelse med ændringerne af miljøbeskyttelsesloven, der trådte i kraft pr. 1. marts 2016, blev reglerne om spildevandsplanen ændret.
- Formål: at skabe en skarpere præcisering af ansvarsfordelingen mellem kommunerne og spildevandsselskaberne.
- Spildevandsplanen skal ikke længere omfatte:
  - Spørgsmål af driftsmæssig karakter,
  - Investeringsplaner
  - Oplysninger om f.eks. kloakkernes tilstand mv. (reoverings- og tidsfølgeplan).

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten

- Spildevandsselskaberne er forpligtet til at forsyne en ejendom, der ligger inden for selskabets eksisterende og planlagte kloakeringsområde, jf. MBL § 32b, stk. 1.
- Forsyningspligten forstås således, at spildevandsselskabet er forpligtet til at føre stikledning frem til grundgrænsen, modtage spildevandet fra ejendommen og transportere dette videre til behandling.

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten og krav til ledningsnet i spildevandsplanen

- Efter bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 32b, stk. 2, kan der stilles visse krav til spildevandsanlæg i kommunens spildevandsplan:
- *Spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, må ikke anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. § 32, stk. 1.*
- Bestemmelsen er pr. 1. januar 2021 ændret fsva serviceniveau:
- *Spildevandsforsyningsselskaber er dog alene forpligtet til at opfylde et i spildevandsplanen fastsat serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har bestemt, at serviceniveau skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5, skal spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 6 og § 32, stk. 5*

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten og krav til ledningsnet i spildevandsplanen

- Formål:
- Spildevandsselskabet ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, og at ledningerne skal dimensioneres således, at spildevandsselskaberne sikrer en god og effektiv afledning af alt spildevand, herunder regnvand fra tag- og overfladearealer i overensstemmelse med den politisk vedtagne spildevandsplan.
- Med "ledningsnet" forstås alle spildevandsselskabets ledninger, pumpestationer m.v.
- Bestemmelsen skal svare til bestemmelsen i vandforsyningslovens § 14a.

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten og krav til ledningsnet i spildevandsplanen

- Der gælder ikke et tilladelsessystem for ledningsnettet – kun til udledningen/tilledningen
- Ledningsnettet kan normalt uden videre etableres af selskaberne, efterhånden som der bliver brug for ledningerne på grund af ny tilslutning.
- Hvis man fra kommunens side ønsker at stille særlige krav til ledningsanlæggene, skal kravene normalt stilles i spildevandsplanen.
- Bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 32b, stk. 2, skal medvirke til, at hvis kommunen har fastsat særlige funktionskrav til ledningsnet m.v. i spildevandsplanen, skal spildevandsselskabet opfylde kravene.

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten og krav til ledningsnet i spildevandsplanen

- Kommunen må kun stille proportionale funktionskrav – også i lyset af kravet om adskillelse imellem myndighed og drift.
  - Den tekniske dimensionering af spildevandsanlæg udgør som udgangspunkt en driftsbeføjelse.
  - Ikke krav om serviceniveau – med mindre serviceniveaubekendtgørelsen overholdes.
- Fastsætter kommunen ingen krav, må selskabet selv fastsætte, hvilke funktionskrav ledningsnettet skal leve op til.

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten og omkostningsbekendtgørelsen

- Omkostningsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af betalingsloven – og vedrører dermed ikke forsyningspligten i miljøbeskyttelsesloven.
- Efter omkostningsbekendtgørelsen kan spildevandsselskabet indregne udgifter til håndtering af tag- og overfladevand, som er *nødvendige* for at opnå det serviceniveau, som selskabet er forpligtet til at opfylde.
- Selskabet skal dokumentere, at den valgte løsning er selskabsøkonomisk omkostningseffektiv.

Kommunernes planlægning

Forsyningspligten og omkostningsbekendtgørelsen

- Vejledningen til omkostningsbekendtgørelsen:
- *I vurderingen af, hvilke alternativer, der er realistiske at sammenligne med, indgår eventuelle krav eller bindinger for selskabet, der følger af anden lovgivning, planer etc. Det er dog vigtigt at skelne imellem om selskabet er forpligtet heraf eller ej. Det skal bl.a. bemærkes, at lokalplaner ikke uden særlig hjemmel kan tilsidesætte anden lovgivning. Derfor gælder omkostningsbekendtgørelsens regler om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet uanset bestemmelser i en lokalplan. Kommunen kan således ikke i en lokalplan pålægge selskabet at etablere en konkret løsning og afholde omkostningerne hertil, såfremt der findes en for selskabet billigere løsning, der løser selskabets opgave mht. håndtering af spildevand [...]. En lokalplan indebærer heller ikke en handlepligt. Eksisterende anlæg og den hidtidige anvendelse kan som udgangspunkt fortsætte uændret, selv om de ikke er i overensstemmelse med lokalplanen. Men ved fremtidige ændringer i anvendelsen eller etablering af anlæg, skal lokalplanens bestemmelser overholdes. Derfor kan selskabet være begrænset i hvilke alternativer, der realistisk kan sammenlignes med. Der kan f.eks. i en plan være fastlagt bestemmelser om arealanvendelsen, som kan begrænse selskabets muligheder for at etablere overfladeløsninger. Det er derfor en fordel, at selskabet så vidt muligt inddrages tidligt i planlægningsprocessen for at sikre de bedst mulige forhold for en effektiv håndtering af spildevand.*
- *Selskabet kan ligeledes f.eks. i spildevandsplanen være forpligtet til at separere eksisterende fælleskloak, hvorfor selskabet vil være afgrænset til at sammenligne med alternativer, der også medfører en sådan adskillelse – men selskabet kan i dette tilfælde f.eks. sammenligne forskellige metoder til håndtering af tag- og overfladevandet*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- Energistyrelsen har i en vejledende udtalelse af 30. november 2022 besvaret en række konkrete spørgsmål vedrørende afgrænsningen imellem kommunernes kompetence på lokalplanlægnings- og spildevandsplanlægningsområdet overfor spildevandsselskabernes forpligtelser og rettigheder efter omkostningsbekendtgørelsen.
- Energistyrelsen har til besvarelsen indhentet vurderinger fra Bolig- og Planstyrelsen fsva. reglerne om lokalplaner og planloven og Miljøstyrelsen fsva. reglerne om spildevandsplaner og miljøbeskyttelsesloven.

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- **Om lokalplaner:**
- *Bolig- og Planstyrelsen udtaler, at der i en lokalplan kan fastsættes bestemmelser om arealanvendelser og/eller bestemmelser om udformning mv. af konkrete anlæg i overensstemmelse med planlovens regler om lokalplanlægning, jf. § 15, stk. 2 – lokalplankataloget. Lokalplankataloget er en udtømmende liste over, hvilke forhold der kan lokalplanlægges for. En lokalplan skal på den ene side være entydig og præcis, men på den anden side ikke mere detaljeret end nødvendigt. Det er en forudsætning, at der er en saglig, planlægningsmæssig begrundelse for de bindende bestemmelser i lokalplanen.*
- *En lokalplan kan ikke uden særlig hjemmel tilsidesætte anden lovgivning. Der kan derfor som udgangspunkt ikke fastsættes lokalplanbestemmelser, som regulerer forhold, som specifikt reguleres efter anden lovgivning, f.eks. krav vedrørende begrænsning eller håndtering af spildevand. Planloven og spildevandsbetalingsloven varetager forskellige formål og skal begge overholdes. En lokalplan medfører ikke handlepligt, hvilket indebærer, at den hidtidige anvendelse kan fortsætte uændret.*
- *Hvis der f.eks. er et ønske om i en lokalplan at fastsætte bestemmelser om et klimatilpasningsprojekt, som går ud over, hvad et spildevandsforsyningsselskab er forpligtet til at udføre og finansiere efter spildevandsbetalingsloven og omkostningsbekendtgørelsen, kan selskabet ikke med henvisning til lokalplanens bestemmelser tvinges til at realisere og finansiere det konkrete projekt. Hvis realiseringen af en lokalplan derfor forudsætter finansiering fra flere parter end selskabet alene, bør finansieringsmulighederne afklares med selskabet og de øvrige parter, herunder grundejere og bygherrer i området, i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen.*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- Spildevandsforsyningsselskabernes hele eller delvise finansiering af anlæg, der indgår i realiseringen af en lokalplan, skal således overholde reglerne i betalingsloven og omkostningsbekendtgørelsen. Disse regler understøtter bl.a. en lovlig fordeling mellem skattefinansiering og takstfinansiering, herunder sikrer overholdelse af grundlovens § 43, hvorefter skat kun kan pålægges ved lov. Det er særligt vigtigt for projekter, hvor andre parter af forskellige årsager kan have en interesse i valg af løsning, anlæggets kapacitet, serviceniveau, projektets sammenhæng med øvrig planlægning, infrastruktur, byrum etc. Udlægning af et nyt område i en lokalplan med f.eks. nye rekreative elementer kan således ikke bruges til at pålægge selskabet at finansiere disse rekreative elementer.*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- **Om spildevandsplaner:**
- *Miljøstyrelsen udtaler tillige i denne forbindelse, at spildevandsplanen kun på enkelte punkter er bindende for spildevandsforsyningsselskabet, jf. miljøbeskyttelsesloven § 32 b. Konkret er fastlæggelse af forsyning af ejendomme i selskabets kloakeringsområde og fastsættelse af serviceniveau nævnt i § 32 b, dvs. at spildevandsplanen kan forpligte selskabet i forhold til forsyningspligten over for konkrete ejendomme (herunder at ejendommene skal separatkloakeres). Spildevandsplanen må herudover ikke indeholde bindende anvisninger til, hvilken konkret løsning selskabet forpligtes til at udføre. Selskabet har således ansvaret for driften og de konkrete løsninger. Miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbetalingsloven varetager på samme måde som med planloven forskellige formål og skal begge overholdes.*
- *Som beskrevet oven for skal spildevandsforsyningsselskabernes finansieringen af anlæg, der bidrager til at realisere en spildevandsplan, på samme måde og af samme grund overholde reglerne i betalingsloven og omkostningsbekendtgørelsen.*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- **Om spildevandsselskabernes finansiering af anlæg/projekter:**
- *Spildevandsforsyningsselskabers finansiering er reguleret i betalingsloven og omkostningsbekendtgørelsen. Heraf følger bl.a., at selskabet kun må finansiere hvad der svarer til den billigste løsning for selskabet (jf. kravet om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet i bekendtgørelsens § 5). Eventuelle meromkostninger som følge af en dyrere løsning eller et højere serviceniveau skal finansieres af andre parter, jf. betalingslovens § 1, stk. 5, og der for omkostninger til de dele af anlæg, der har fælles nytte med andre parter, skal aftales en fordeling efter nytten (jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2).*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- **Om valget af den selskabsøkonomisk mest hensigtsmæssige løsning:**
- *I vurderingen af, hvad der er den billigste løsning for spildevandsforsyningsselskabet (jf. omkostningsbekendtgørelsens § 5), skal indgå de saglige, objektive krav, der stilles til selskabets anlæg. [...]*
- *I vurderingen kan ligeledes indgå løsninger uden for lokalplanområdet eller helt alternative løsninger inden for lokalplanområdet, så længe de kan anses for realistiske alternativløsninger. Realistiske alternativløsninger kan ligeledes også være løsninger, der involverer en anden part, såsom en grundejer eller part med nytte i løsningen, i det omfang selskabet vurderer, at det er et realistisk alternativ.*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- Spildevandsforsyningsgesellschaft kan ligeledes i sin vurdering af realistiske alternativløsninger være forpligtet af bestemmelser i anden lovgivning eller andre planer, i det omfang der er hjemmel til at forpligte selskaberne. Miljøstyrelsen udtaler, at det f.eks. kan være en bestemmelse i en gældende spildevandsplan om, at et område er udlagt til separatkloak, hvilket vil forpligte selskabet til kun at vurdere løsninger, der opfylder kravet om, at spildevandet håndteres i separatsystem. Det følger også heraf, at selskabet ikke skal sammenligne med løsninger, der ikke kan lade sig gøre på grund af fysiske forhold eller f.eks. anden eksisterende eller planlagt arealanvendelse. Bolig- og Planstyrelsen udtaler, at det bl.a. kan være bestemmelser i en lokalplan om arealanvendelse, der udelukker åbne bassiner på et areal, f.eks. fordi området er udlagt til bebyggelse, som ikke levner plads til et åbent bassin.*

Kommunernes planlægning

Energistyrelsens vejledende udtalelse af 30. november 2022

- *Et eksempel i vejledningens afsnit 8.7 på, hvad der kan udgøre en nødvendig omkostning, er indpasning i eksisterende (fysiske) rammer (afsnit 8.7.2). Heraf fremgår, at indpasning ikke dækker over elementer, tiltag etc., der kan anses for at hæve eller væsentligt ændre udtrykket i eller funktionen af området i forhold til det eksisterende. Det vil bero på en konkret vurdering om en særlig udformning eller udførelse af et anlæg kan anses for indpasning, særligt hvis der er tale om et projekt, der generelt ændrer udtrykket for et lokalt område (f.eks. anlæggelse af en helt ny plads eller park eller en større omlægning af en eksisterende plads eller park, som kombineres med etableringen af et anlæg til håndtering af spildevand).*
- *Hvis der er tale om et område, der helt eller stort set nyplanlægges, vil der i praksis kun i begrænset omfang kunne tales om indpasning, da der ofte ikke vil være noget (sammenligneligt) i omgivelserne at indpasse i – set i forhold til den situation, hvor selskabets anlæg udgør en mindre del af et eksisterende område, som i øvrigt ikke ændres væsentligt (f.eks. et mindre bassin i et hjørne af en park, der i øvrigt bibeholdes som den er), og hvor der i højere grad vil kunne være tale om indpasning.*

Tilslutningsbidrag

... med fokus på landzonereglerne

Tilslutningsbidrag

Betalingslovens udgangspunkt – én gang tilsluttet, altid tilsluttet

- Betalingslovens § 2, stk. 1
- *Ved tilslutning af ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, pålægges et standardtilslutningsbidrag. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålagt tilslutningsbidrag til et spildevandsforsyningsselskab, jf. dog stk. 4, 5 og 7. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der før den 1. januar 2010 var tilsluttet eller var pålagt tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg i henhold til tidligere regler.*

Tilslutningsbidrag

Formål

- Formålet med at opkræve standardiserede tilslutningsbidrag er at sikre enkle, let administrerbare og ensartede regler i hele landet.
- Standardtilslutningsbidraget skal opfattes som en slags indmeldelsesgebyr for at deltage i kloakfællesskabet.
- Bidraget er uafhængigt af de faktiske omkostninger ved tilslutningen. Bidraget skal primært dække spildevandsselskabets kloakeringsomkostninger, men i det omfang de indkomne tilslutningsbidrag overstiger kloakeringsomkostningerne, skal de gå til dækning af selskabets øvrige omkostninger – ligesom en del af vandafledningsbidraget også kan bruges til at dække kloakeringsomkostninger.

Tilslutningsbidrag

Lovbestemt forfaldstid

- Tilslutningsbidraget forfalder ved fysisk tilslutning eller fysisk tilslutningsmulighed, hvilket skal fremgå af betalingsvedtægten.
  - Da den egentlige forfaldstid er knyttet op på et fysisk anlægsarbejde, kan det være vanskeligt at tidsfæste forfaldstiden præcist.
- Forfaldsbestemmelsen udgør reelt et forbud imod forudbetaling af tilslutningsbidrag.
- Bestemmelsen er i praksis uhyre vigtig i forhold til navnlig forældelse – og der er samtidig vigtigt at indrette proceduren for bidragets opkrævning herefter

Tilslutningsbidrag

Definition af bolig- og erhvervsejendomme

- Definition i lovbemærkningerne (lovforslag 62/1987):
  - *Ved en boligenhed forstås et parcelhus, rækkehus, stuehus til landbrugsejendom, etagebolig, andelslejlighed, ejerlejlighed, sommerhus m.v.*
- Miljøstyrelsens vejledning 3/2001, punkt 2.2.1
  - *En boligenhed defineres som en énfamiliesbolig med selvstændigt køkken, og definitionen en boligenhed vil således bl.a. omfatte et parcelhus, et rækkehus, et stuehus til en landbrugsejendom, en bolig i etageejendom, en andelslejlighed, en ejerlejlighed, et sommerhus eller lignende.*
  - *Definitionen af erhvervsejendomme omfatter alle ejendomme, der ikke kan henregnes til beboelse alene - dvs. industri- og håndværksvirksomheder, skoler, hoteller, kirker, sportsanlæg, kontorer og ejendomme med blandet bolig og erhverv, herunder også landbrugsejendomme, der er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg med andet end husspildevand fra boligen*

Tilslutningsbidrag

Erhvervsejendomme

- Tilslutningsbidraget for erhvervsejendomme opgøres efter ejendommens matrikulære grundareal.
- Et areal, der er udstykket i flere mindre ejendomme, der hver forsynes med stik frem til grundgrænsen, betaler dermed det samme som én enkelt ejendom på samme samlede størrelse, selvom denne ejendom kun forsynes med ét stik frem til grundgrænsen.
- Da der ved udstykning ikke sker en ændring i det samlede areal for de berørte ejendomme, kan der ikke opkræves tilslutningsbidrag ved udstykning. Der opnås herved en ligestilling mellem et areal, der oprindeligt er blevet udstykket i flere selvstændige ejendomme, der hver er blevet forsynet med stik frem til grundgrænsen, og et areal, der senere bliver udstykket

Tilslutningsbidrag

Størrelse og beregning – erhvervsejendomme

- Erhvervsejendomme i byzone:
- Standardtilslutningsbidraget udgør 30.000 kr. ekskl. moms pr. påbegyndt 800 m² i byzone (1997 kr.).

- Erhvervsejendomme i landzone:
- Tilslutningsbidraget udgør 30.000 kr. ekskl. moms pr. bebygget areal ud fra bebyggelsesprocent i landzone (1997 kr.).

Tilslutningsbidrag

”Landzonereglerne”

- Nærmere om opgørelsen af tilslutningsbidraget i landzone:
- For at tage højde for de ofte store erhvervsarealer skal der for erhvervsejendomme i landzone ikke regnes med det faktiske grundareal, men et skønnet grundareal, der fastsættes ud fra det faktisk bebyggede areal og en skønnet bebyggelsesprocent.
- Ved ubebyggede erhvervsejendomme i landzone, hvor der ikke er et bebygget areal, der kan indgå i beregningen af det fastsatte grundareal, skønnes det bebyggede areal også. Et sådant skøn baseres på, hvad der normalt bebygges på en ejendom af den pågældende størrelse, og hvad der i givet fald kan opnås byggetilladelse til.
  - Teoretisk eksempel – der sker sjældent tilslutning af ejendomme, hvor der ikke er et aktuelt projekt.
- Formålet med landzonereglerne er så vidt muligt at sidestille erhvervsejendomme i landzone med erhvervsejendomme i byzone.
- HUSK – at landzonereglerne kun gælder *erhvervsejendomme* – det vil sige, hvis de skal tilsluttes kloakken for andet end rene beboelsesbygninger (stuehuset).

Tilslutningsbidrag

”Landzonereglerne”

- Det faktisk bebyggede areal udgøres af arealet på alle bygninger, som skal aflede spildevand til kloakken. Måden at opgøre det bebyggede areal fremgår ikke af betalingsloven, så her må der henses til de byggeretlige regler – herunder i bygningsreglementet, BBR og arealvejledningen hertil samt bekendtgørelse af 27. juni 1983 om beregning af arealet af boliger og erhvervslokaler
  - Bygningernes bruttoetageareal – ikke ”fodafttrykket”
  - MAD 2002.1250 V – fuldt bidrag, uanset om der afledes husspildevand fra alle tilsluttede bygninger
  - Hvordan skal der forholdes til fx udhæng?
- Den skønnede bebyggelsesprocent skal fastsættes ud fra en vurdering af den formodede gennemsnitlige bebyggelsesprocent for en tilsvarende erhvervsejendom i byzone.

Tilslutningsbidrag

Supplerende bidrag i forbindelse med ændring i beregningsgrundlaget

- Betalingslovens § 2, stk. 5:
  - Ved ændring i beregningsgrundlaget for tilslutningsbidraget for en erhvervsejendom herunder udstykning af en ejendom, opkræves et supplerende tilslutningsbidrag [...]
- Det supplerende bidrag beregnes som forskellen på det, der kan beregnes for ejendommen eller de samlede ("nye") ejendomme, og det bidrag, der kunne være opkrævet for ejendommen eller de samlede ejendomme før den matrikulære ændring (oprindeligt).
  - Det er uden betydning, hvilket beløb der oprindeligt er betalt for ejendommen.
- Udstykning:
  - Som udgangspunkt ikke supplerende bidrag ved udstykning
  - Hvis der oprindeligt er gjort brug af adgangen til at dispensere fra standardtilslutningsbidraget (efter 1. juli 1997!) kan der ved opkrævning af supplerende tilslutningsbidrag for de frastykkede ejendomme "fyldes op", så det samlede tilslutningsbidrag, der herefter er betalt for hele arealet, svarer til lovens standardtilslutningsbidrag. Bidraget for en frastykket ejendom må dog ikke overstige det standardtilslutningsbidraget.

Tilslutningsbidrag

Supplerende bidrag i forbindelse med ændring i beregningsgrundlaget

- Matrikulær sammenlægning (arealoverførsel) i **byzone**
  - Som udgangspunkt supplerende bidrag ved matrikulære sammenlægning
  - Byzone: Ved ændring af beregningsgrundlaget for tilslutningsbidraget for erhvervsejendomme i byzone, dvs. ved ændring af det matrikulære grundareals størrelse, skal der opkræves supplerende tilslutningsbidrag.
  - Supplerende tilslutningsbidrag:
    1. hvis der foretages arealudvidelse (arealoverførsel eller matrikulær sammenlægning), og
    2. hvis der ikke tidligere er betalt tilslutningsbidrag for den ejendom, arealet overføres fra, og hvis denne ejendom ikke i forvejen er tilsluttet kloak.

Tilslutningsbidrag

Supplerende bidrag i forbindelse med ændring i beregningsgrundlaget

- Matrikulær sammenlægning (arealoverførsel) i **landzone**
  - Ved beregning af tilslutningsbidraget for erhvervsejendomme i landzone fastsættes arealet, som der beregnes tilslutningsbidrag (beregningsgrundlaget) efter, ud fra det *bebyggede areal*.
  - En udvidelse i det bebyggede areal svarer således i princippet til en arealudvidelse af grunden.
  - For erhvervsejendomme i landzone skal opkræves supplerende tilslutningsbidrag ved *forøgelse af det bebyggede areal*.
  - Det er uden betydning, hvilket beløb der oprindeligt er betalt for ejendommen.
  - Hvad sker der i forhold til tilslutningsbidraget, hvis der opføres en ny etage på en eksisterende erhvervsejendom i landzone?

Tilslutningsbidrag

Statusændring fra landzone til byzone

- Erhvervsejendoms statusændring fra land- til byzone – Østre Landsrets dom af 5. maj 2022 (MAD2022.38)
  - Her var det spørgsmålet, om et SK Spildevand kunne opkræve supplerende tilslutningsbidrag for en allerede tilsluttet erhvervsejendom, som havde ændret status fra landzone til byzone i 2006.
  - Landsretten fandt, at der med denne statusændring var sket en ændring i beregningsgrundlaget for tilslutningsbidraget for den omhandlede erhvervsejendom, som gjorde, at selskabet på tidspunktet for statusændringen havde været berettiget til at opkræve et supplerende tilslutningsbidrag hos den daværende ejer, hvilket imidlertid ikke var sket.
  - Retten fandt derfor ikke, at selskabet efterfølgende kunne opkræve det supplerende bidrag hos den senere ejer af ejendommen.
  - Landsrettens dom må tages til udtryk for, at grundlaget for opkrævning af supplerende tilslutningsbidrag således er tidspunktet for lokalplanens vedtagelse og ikke, som byretten kom frem til, det tidspunkt, hvor der var mulighed for fysisk tilslutning.

Status på ny regulering af vandsektoren

Det nye lovforslag

Vandsektorloven

Regeringens lovprogram 2022-23

- Regeringens lovprogram fremsat tirsdag, den 4. oktober 2022 ved Folketingets åbning
- Klima-, energi- og forsyningsministeren:
  - Ændring af vandsektorloven, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. og lov om vandforsyning m.v. (Justeret økonomisk regulering af vandsektoren, styrkelse af takstkontrol m.v.)
  - I lovprogrammet blev det oplyst, at lovforslaget forventedes fremsat i anden halvdel af januar 2023.
- I februar 2023 fremsatte SVM-regeringen sit nye lovprogram – fremsættelsen af vandsektorloven forventes nu i **anden halvdel af marts 2023**

Vandsektorloven

Ensretning af reguleringen og fleksibilitet i rammerne

- Den økonomiske regulering i vandsektorloven fremover skal ensrettes for vandselskaberne, hvilket betyder at også de "små vandselskaber" (under 800.000 m³) fremadrettet skal have indtægtsrammer, effektiviseringskrav m.v.
  - Det skal stadig være muligt at udtræde af den økonomiske regulering, som mindre, forbrugerejede vandselskaber (under 200.000 m³), jf. lovens § 3 a.
- Opdeling af indtægtsrammerne i en *omkostningsramme* og en *forrentningsramme*

- Automatisk tilpasning af omkostningsrammen:
  - Ved hver overgang til en ny 4-årig reguleringsperiode skal rammerne automatisk tilpasses gennemsnittet af de faktiske omkostninger, som vandselskaberne har afholdt i den foregående periode, så indtægtsrammerne både kan stige og falde.
  - Tilpasningen vil skulle ske på baggrund af gennemsnittet af de faktiske omkostninger, som vandselskaberne har afholdt i den foregående periode
  - Der vil være en række omkostninger, som ikke skal medregnes ved tilpasningen:
    - IPO
    - Finansielle omkostninger
    - Omkostninger, som ikke burde være afholdt af selskabet
- Flexibiliteten gør, at omkostningsrammerne kan stige, også selv om der ikke er tale om nye tillægsberettigede aktiviteter eller ændringer af IPO.
- Risikoen for, at omkostningsrammerne stiger unødigt, skal imødegås dels ved det individuelle effektiviseringskrav, dels ved at der indføres begrænsninger i den automatiske justering af omkostningsrammen for væsentligt ineffektive selskaber
- Ny ØR-bekendtgørelse, hvor reglerne udmøntes

Vandsektorloven

Tillæg til indtægtsrammen

- Tillæg
- Tillæg indregnes i dag på en sådan måde, at der bliver en forskydning på to år mellem omkostningerne (år 0), indberetning af oplysninger (år 1) og indregningen af tillæg til indtægtsrammen (år 2). Det betyder, at selskaberne har et midlertidigt underskud i to år.
- Fremadrettet skal tillæg indregnes allerede fra år 0, selv om afgørelsen først træffes i år 1 (likviditetsforbedring til fx klimatilpasning). Tilsvarende, hvis aktiviteten ophører, skal tillægget indregnes sidste gang for det år, hvor omkostningen afholdes for sidste gang.

Vandsektorloven

Forrentningsramme

- Forrentningsramme (1-årig reguleringsperiode – 4-årige forrentningssatser)
- Tiltaget skal give selskaberne bedre mulighed for at finansiere deres kapitalbehov til investeringer fremadrettet og give et retvisende prissignal om omkostningen ved at anvende kapital til investeringer.
- Forrentningsrammen forventes fastsat, så selskabet får en økonomisk ramme til at opkræve et beløb svarende til forrentningen af de samlede investeringer fratrukket en forrentning af den investerede egenkapital.
  - Fradraget for forrentning af den investerede egenkapital kan betragtes som forrentning til forbrugerne af den egenkapital, som de har stillet til rådighed for selskabet i form af takstmidler til henlæggelser, og kan sidestilles med, at selskabet betaler renter til långiver, når selskabet finansierer med fremmedkapital
  - Skaber et selskabsøkonomisk incitament til at vælge den billigste investeringsform
- Rammen består af et forrentningsgrundlag ganget med en sektorspecifik forrentningssats samt et selskabsspecifikt fradrag for den del af investeringen, der er finansieret med egenkapital.
  - Historiske finansieringsomkostninger skal indgå i omkostningsrammen, men nedjusteres årligt – og således afvikles

- Effektiviseringskrav
- Effektiviseringskrav og pristalskorrektion pålægges i dag vandselskabernes samlede økonomiske rammer, hvilket fastholdes.
  - IPO fastholdes også som undtaget effektivisering
  - Forrentningsrammen bliver også undtaget – i første omgang.
- Ændring i opgørelsen af det generelle effektiviseringskrav – fastsættes i en bekendtgørelse
  - Skal fastsættes på grundlag af produktivitetsudviklingen i andre sektorer, hvis denne er positiv, og at det generelle effektiviseringskrav fastsættes til nul, hvis produktivitetsudviklingen er negativ
  - Loft over det individuelle effektiviseringskrav fastholdes (2%) – men kan ændres

Kontrol med indtægtsrammernes overholdelse

- Differencesaldo
- Hensigtsmæssigt at indføre et kontrolsystem, hvor selskabernes differencer mellem de faktiske indtægter og indtægtsrammerne opgøres årligt, og hvor differencerne tillægges en differencesaldo, som følger selskabet år for år.
  - Positiv difference, hvis færre indtægter end rammen – negativ saldo, hvis flere indtægter end rammen tillader
  - Differencesaldoen skal være uafhængig af de 4-årige reguleringsperioder – men der skal fastsættes rammer
- Afgrænsning overfor kommunerne
- Der indføres et mere enkelt system, hvor kommunerne kun skal forholde sig til den forventede overholdelse af et selskabs indtægtsramme, når selskabet har haft en negativ difference i længere tid end tilladt, og dermed allerede har overskredet den fleksibilitet, som ligger i det påtænkte nye kontrolsystem, og Vandsektortilsynet derfor har foretaget fradrag i indtægtsrammen for det følgende år.
- Vandsektortilsynet får pligt til at meddele kommunen, når tilsynet har foretaget fradrag, hvorefter kommunen ikke bør godkende vandselskabets takster, medmindre selskabet har redegjort for, at indtægtsrammen overholdes for det følgende år, når der tages højde for forventede nye tillæg og forventede ændringer af IPO.

Vandsektorloven

Tilsyn med tilknyttet virksomhed og aftaler på markedsvilkår

- Der skal fremadrettet skal føres et mere aktivt tilsyn med, om
  - reglerne om tilknyttet virksomhed overholdes
  - vandselskabernes aftaler indgås på markedsmæssige vilkår
- Vandsektortilsynet skal selv skulle fastlægge niveauet for tilsynet, herunder vil det fx kunne tilrettelægges som et risiko-, stikprøve- eller analysebaseret tilsyn, et tilsyn på baggrund af begrundet mistanke eller en kombination heraf.
- Vandsektortilsynet skal have beføjelse til at påbyde et vandselskab at afstå eller afvikle deltagelse i virksomhed, der er i strid med reglerne om tilknyttet virksomhed, uanset om vandselskabet er kommunalt ejet.
- Vandsektortilsynet skal have beføjelse til fastsætte den markedsmæssige pris i tilfælde, hvor en aftale ikke overholder kravene, og at dette skal kunne håndhæves gennem den økonomiske regulering (over rammen).
- Vandsektortilsynet får mulighed for at pålægge koncernforbundne aftaleparter at tilbageføre betalinger eller foretage efterbetaling, hvis vandselskabet har betalt for meget eller modtaget for lidt i henhold til en aftale.
- Dokumentationskrav i forhold til aftaleindgåelsen

Vandsektorloven

Forslag til ny bekendtgørelse om kontrol med vandselskabers regulativer, betalingsvedtægter, bidrag og takster m.v.

- Anvendelse:
  - Fastsættelse og godkendelse af regulativer
  - Fastsættelse og godkendelse af betalingsvedtægter
  - Fastsættelse og godkendelse af drifts- og anlægsbidrag
  - Fastsættelse og godkendelse af variabelt og fast vandafledningsbidrag
  - Fastsættelse og godkendelse af renter og gebyrer
  - Kommunernes tilsyn med spildevandsselskabers fastsættelse af betalingsvedtægter, vandafledningsbidrag samt renter og gebyrer
  - Vandbranchens vejledninger

Vandsektorloven

Indholds krav til regulativer og vedtægter

- Indholds krav til vandregulativer og betalingsvedtægter – bekendtgørelsens §§ 4 og 5
  - Ny anmeldelsesordning for ændringer, der ikke vedrører betalingsregler eller miljø- og forsyningsregler
- Kommunen skal i medfør af vandforsyningslovens § 55 a, stk. 2, og betalingslovens § 3 b, stk. 2, godkende et regulativ/betalingsvedtægt eller en ændring heraf, hvis kommunen har konstateret, at regulativet eller ændringer er fastsat i overensstemmelse med
  - 1) reglerne om indholds krav i den nye bekendtgørelse,
  - 2) miljø- og forsyningsregler i vandforsyningsloven, og
  - 3) betalingsregler i vandforsyningsloven for vandforsyning eller betalingsloven for spildevand

Vandsektorloven

Krav vedrørende fastsættelse og indberetning af takster

- Vandselskaber skal anmelde takster til godkendelse senest 6 uger før den kommende opkrævningsperiode
- Ny mulighed for anmeldelse af takster senest 4 uger inden opkrævningsperioden, hvis
  - 1) størrelsen på bidragene ikke er ændret væsentligt siden sidste godkendelse eller anmeldelse ud over ændringer som følge af årlig pristalskorrektion,
  - 2) der ikke er sket væsentlige ændringer i grundlaget for fastsættelse af størrelsen på bidragene,
  - 3) bidragene er godkendt af kommunalbestyrelsen inden for de seneste tre år, og
  - 4) Vandsektortilsynet for selskaber omfattet af vandsektorloven ikke har sendt meddelelse i henhold til ØR-bekendtgørelsen.
- Hvis kommunen ikke får truffet afgørelse om godkendelse inden den kommende opkrævningsperiode, kan vandselskabet foreløbigt opkræve *enten* de bidrag og takster, der er fastsat for foregående opkrævningsperiode *eller* de bidrag og takster, som er indsendt til godkendelse, indtil kommunen træffer afgørelse.
  - oplyses, at opkrævningen er foreløbig.
  - Hvis kommunen efterfølgende godkender andre takster, end de foreløbigt opkrævede, skal vandselskabet udligne inden for opkrævningsperioden

Vandsektorloven

Konsekvensændringer af ØR-bekendtgørelsen

- Ændring af ØR-bekendtgørelsen med virkning pr. 1. januar 2023
  - Konsekvensrettelser – udskydelser af årstal for begyndelsestidspunktet for den nye regulering til 2024
  - OBS – ændring af bekendtgørelsens § 11, stk. 10, om tillæg vedrørende tilbagebetaling af vejbidrag – årstal ændret fra 2016 til 2021

Øvrige nyheder

... på spildevandsområdet

Spildevandsplanens oplysningsgrundlag

- Kommunernes ansvar for spildevandsplanens oplysninger - U.2022.2915
- I 2013 købte en grundejer et hus i kommunen Frederikshavns Kommune. Før købet søgte ejeren oplysninger om ejendommens kloakeringsforhold i spildevandsplanen på kommunens hjemmeside, og det fremgik heraf, at ejendommen lå i et kloakopland, der var offentligt. Det fremgik også af BBR og ejendomsdatarapporten, at der var tilslutning til offentlig kloak.
- Ejeren opdagede efter købet, at ejendommen ikke var tilsluttet offentlig kloak og påstod kommunen dømt til at betale 175.000 kr. i erstatning.
- Landsretten anførte, at pligten for kommunerne til at angive i kommunens spildevandsplan, om et eksisterende spildevandsanlæg er privat eller offentligt ejet, blev indført i § 5, stk. 1, nr. 2, i den dagældende spildevandsbekendtgørelse. I samme bekendtgørelse blev indføjet en bestemmelse i § 5, stk. 4, om kommunernes pligt til at ajourføre spildevandsplanen, når der skete ændringer i forudsætningerne for planen.
- Uanset at spildevandsforsyningen, der på det tidspunkt endnu var en del af kommunen, siden 2005 havde haft kendskab til, at afledningen af spildevand fra bl.a. den pågældende ejendom skete via et fælles privat anlæg, fremgik dette ikke af den spildevandsplan, som var vedtaget i oktober 2006, hvori området fremtrådte som direkte tilknyttet offentlig kloak.
- Forholdet var heller ikke blevet berigtiget ved efterfølgende ajourføring af spildevandsplanen inden oktober 2013, hvor ejeren købte ejendommen, eller i forbindelse med kommunens afgivelse af oplysninger til brug for ejendomsdatarapporten.
- Undladelsen blev anses for en ansvarspådragende fejl. Efter indholdet af en skønserklæring blev erstatningen fastsat til 175.000 kr.

Øvrige nyheder

Dispensation til betaling af et lavere tilslutningsbidrag – betalingslovens § 2, stk. 8

- Der er mulighed for, at der særlige tilfælde kan pålægges et lavere tilslutningsbidrag end standardtilslutningsbidraget efter en *konkret "dispensationsbeslutning"*, som *spildevandsselskabet* træffer.
- Bestemmelsen er tænkt anvendt rent undtagelsesvist – men vil danne præcedens
- Der bør ved afvejningen tages hensyn til, at udvidelse af ejendommens bebyggelse og spildevandsproduktion ikke vil muliggøre "ekstraopkrævning" af tilslutningsbidrag på et senere tidspunkt.
- EX fra Miljøstyrelsens vejledning 3/2001, punkt 3.7.1
  - *Som eksempler på situationer, hvor dispensationsadgangen kan anvendes, kan nævnes ejendomme med mange boligenheder, f.eks. store etageejendomme, og erhvervsjendomme i byzone med et stort grundareal i forhold til den afledte spildevandsmængde. I disse tilfælde kan det i det konkrete tilfælde være rimeligt, at kommunalbestyrelsen fraviger reglerne om standardtilslutningsbidrag, fordi disse ville føre til urimeligt store bidrag set i forhold til den faktiske afledning og de faktiske omkostninger ved en detailkloakering.*

Øvrige nyheder

Retten i Hjørrings dom af 17. september 2019

- Byretten har ved en dom af 17. september 2019 godkendt et spildevandsselskabs opkrævning af et nedsat tilslutningsbidrag, jf. betalingslovens § 2, stk. 8, med tillæg af renter fra forfaldstidspunktet i selskabets faktura.
- Kommunalbestyrelsen besluttede i 2006 at opkræve et nedsat tilslutningsbidrag for et erhvervsområde af hensyn til grundenes størrelse, set i forhold til den forventede afledning. Det blev besluttet, at tilslutningsbidraget i dette område skulle nedsættes til de skønnede omkostninger til detailleringsanlægget. Skønnet blev foretaget konkret ud fra enhedspriser indhentet fra leverandørerne. Det nedsatte tilslutningsbidrag blev indeksreguleret efter samme principper som det fulde tilslutningsbidrag.
- En af grundejerne i området undlod at betale tilslutningsbidraget, idet grundejeren blandt andet gjorde gældende, at han ikke ville betale mere end de andre grundejere i området, og at selskabet ikke havde hjemmel til at opkræve mere end de faktiske – i modsætning til de skønnede – omkostninger til detailleringsanlægget, og at disse ikke var dokumenteret. Grundejeren bestred samtidig, at der kunne opkræves renter forud for retssagens anlæg.

Øvrige nyheder

Retten i Hjørrings dom af 17. september 2019

- Byretten fandt, at grundejeren efter betalingsloven § 2, stk. 8, ikke havde et retskrav på nedsættelse af standardtilslutningsbidraget, herunder heller ikke på en nedsættelse til et bestemt beløb eller nedsættelse efter en bestemt beregningsmetode. Byretten fandt heller ikke, at grundejeren ud fra ordlyden af byrådets beslutning fra 2006 kunne støtte et krav om en yderligere reduktion af tilslutningsbidraget på, at der ikke forelå dokumentation for de faktiske udgifter til detailedningsanlægget.
- Endvidere fandt byretten, at spildevandsselskabet havde hjemmel i betalingslovens § 2, stk. 9, til at indeksregulere det nedsatte bidrag – dette allerede fordi, at der også efter reguleringen fremkom et tilslutningsbidrag, der er lavere end standardtilslutningsbidraget.
- Sluttelig fandt byretten, at forfaldstidspunktet i vandselskabets faktura og i betalingslovens § 2, stk. 10, var tydelig fastsat og således kunne bruges til beregningen af renter efter rentelovens § 3.
- Dommen blev stadfæstet af Vestre Landsret

Øvrige nyheder

Retten i Aarhus dom af 18. januar 2023

- Sagen drejede sig om, hvorvidt en grundejer, der opførte 27 lejeboliger på en storparcel, var berettiget til nedsættelse af det standardtilslutningsbidraget.
- Grundejeren havde betalt bidraget imod protest og med tilbagesøgningsforbehold – og anlagde herefter sagen.
- Hovedspørgsmålet var om den private boligudlejer var berettiget til samme reduktion af bidraget, som – efter en konkret vurdering – var praksis at tilkende boligforeninger.
- Selskabets praksis var baseret på risikoen for efterfølgende udstykning.
- Grundejeren havde under sagen fået et tilbud om samme reduktion i bidraget, hvis der blev tinglyst et udstykningsforbud, hvilket grundejeren afslog.
- Retten fandt under de omstændigheder, at selskabets afslag på at meddele grundejeren nedslag i tilslutningsbidraget anses for at være sagligt velbegrundet og i overensstemmelse med betalingsloven.
- Det forhold, at flere almene boligforeninger havde fået nedslag i tilslutningsbidraget, udgjorde ikke en ulovlig forskelsbehandling. Retten lagde her vægt på, at udstykning af almene boligforeningers ejendomme efter lejelovgivningen er retligt begrænset, ligesom udstykning i praksis alene er set som konsekvens af et lovindgreb.

Kommende arrangementer

Tilmeld dig gratis på vores hjemmeside.

- Morgenmøde: Juridiske nyheder på [drikkevandsområdet](#)
  - 16. marts 2023 på ARoS og som webinar.
- Webinar: [Miljøvurdering og habitatbekendtgørelse med særligt fokus på VE-anlæg](#)
  - 20. april 2023, kl. 10-12
- Morgenmøde: Juridiske nyheder på [affaldsområdet](#)
  - 11. maj 2023 på ARoS og som webinar.
- Morgenmøde: Juridiske nyheder på [varmeområdet](#)
  - 8. juni 2023 på ARoS og som webinar.

Kontakt

Peter Nymann

Partner, advokat

+45 25 29 08 42

pn@eom.dk

Advokatfirmaet
energi & miljø